

Toimetulekutoetus

LÜHIDALT JA SELGELT

Sisukord

Toimetulekutoetus	3
Mis on toimetulekutoetus?	7
Milliste kulude katmiseks võib toetust saada?	8
Millised tulud mõjutavad toetust?	10
Kuidas arvutatakse toetuse summa?	12
Taotlemine ja maksmine	14
Kela teenindus	19

Toimetulekutoetus

Selles voldikus tutvustatakse põhitoimetulekutoetust. Kui teie tulust, varast ja muudest määratud toetustest ei piisa sellisteks vältimatuteks igapäevakuludeks nagu toit ja eluase, võite taotleda Kelast põhitoimetulekutoetust.

Järgnevalt selgitatakse täpsemalt, milliste kulude katmiseks toetust saab. Samas antakse ka teavet selle kohta, kuidas teie sissetulekud ja varad toetuse saamist mõjutavad.

Lisaks selgitatakse, kuidas Kela toetuse summat arvutab. Voldiku lõpus esitatakse juhiseid, kuidas toetust taotleda.

Voldik on koostatud 2021. aasta kohta. Internetist saab lisateavet selle kohta, kuidas koroonaepeemia Kela makstavaid toetusi mõjutab.

Lisateave veebist ja telefoni teel

Kela toetusi on lihtsal moel selgitatud aadressil

www.kela.fi/selkosuomi

Toimetulekutoetust selgitatakse täpsemalt Kela soomekeelsel veebilehel

www.kela.fi/toimeentulotuki

Küsimuste korral helistage klienditeeninduse numbril

020 692 207

Taotlege esmalt muid toetusi

Kontrollige enne toimetulekutoetuse taotlemist, kas teil on õigus saada Kelalt muid toetusi, näiteks eluasemetoetust või töötutoetusi. Eluasemetoetust ja töötutoetusi on tutvustatud teistes infovoldikutes.

Muid toetusi tuleb taotleda enne põhitoimetulekutoetuse taotlemist.

Võite saada abi ka oma elukoha omavalitsusest. Omavalitsuse toetuste ja teenuste kohta saate teavet omavalitsuse kodulehelt või sotsiaalosakonnast. Omavalitsuse toetused on näiteks lisa- ja ennetav toimetulekutoetus.

Tervishoiu kohta saab teavet tervisekeskusest.

Mis on toimetulekutoetus?

Võite taotleda toimetulekutoetust, kui teie rahalistest vahenditest ei piisa vältimatute igapäevakulude katmiseks. Vältimatud igapäevakulud on näiteks kulud eluasemele, toidule, tervishoiule ja rõivastele.

Toimetulekutoetus koosneb kolmest osast:

- põhitoimetulekutoetus
- lisatoimetulekutoetus
- ennetav toimetulekutoetus.

Põhitoimetulekutoetust taotletakse Kelast.

Teil võib olla ka selliseid kulusid, mille jaoks te põhitoimetulekutoetust ei saa. Sel juhul võib omaavalitsuse sotsiaalosakond määrata teile oma äranägemise järgi lisa- või ennetava toimetulekutoetuse.

Taotlege alati kõigepealt Kelast põhitoimetulekutoetust. Kirjutage taotluse väljale „Lisateave“ need kulud, mille jaoks vajate lisa- või ennetavat toimetulekutoetust. Samas võite paluda, et Kela edastaks taotluse menetlemiseks omaavalitsusele.

Milliste kulude katmiseks võib toetust saada?

Põhitoimetulekutoetust ei saa kõigi kulude katmiseks. See on mõeldud vältimatute kulude, nagu nt eluaseme ja toiduga seotud väljaminekuteks.

Põhitoimetulekutoetuse alla kuuluvad kulud jagatakse põhiosaks ja muudeks põhikuludeks.

Põhiosa

Põhiosa jaoks on valmis arvestatud tavalised igapäevased väljaminekud toidule ja riietusele. Toetuse taotlemisel ei ole vaja selliste kulude kohta tšekke ega arveid esitada.

Igale pereliikmele arvestatakse oma põhiosa.

Põhiosa hõlmab järgmisi kulusid:

- kulud toidule
- kulud rõivastele
- väiksed tervishoiukulud (nt käsimüügiravimid, mille ostmiseks ei ole vaja arsti retsepti)
- isikliku hügieeni ja kodu puhtusega seotud kulud
- kohaliku ühistranspordi kasutamine
- ajalehetellimus
- telefoni- ja arvuti- ning internetiühendus
- harrastused ja huvitegevus
- muud vastavad igapäevaeluga seotud kulud.

Muud põhikulud

Olenevalt olukorrast võidakse toetust anda ka muude põhikulude katmiseks.

Kui taotlete toetust neile kuludele, peate esitama Kelale taotluse lisana nende kuludega seotud tšekid ja arved.

Kela arvestab muid põhikulusid tervikuna, kui need on mõistliku suurusega.

Muud põhikulud on

- elamiskulud (nt üür, kasutustasu, elekter, kodukindlustus ja ühepereelamu hoolduskulud)
- vältimatud kolimiskulud
- riiklike tervishoiuteenuste kulud, mis ei sisaldu põhiosas (nt tervisekeskuse visiiditasud, retseptiravimid ja prillid)
- omavalitsuse korraldatud laste päevahoiu kulud
- koolilaste hommiku- ja pärastlõunategevuste kulud
- perekonnast eraldi elava vanema vajalikud kulud lapsega kohtumiseks
- vältimatud kulud isikutunnistuse, elamisloa või reisidokumendi hankimiseks.

Millised tulud mõjutavad toetust?

Põhitoimetulekutoetuse summat mõjutavad kõik teie ja teie pere tulud ja varad. Tulude hulka arvatakse ka määratud toetused.

Põhitoimetulekutoetus on majanduslik toetus, mida makstakse viimase abinõuna. See tähendab, et te peate taotlema kõigepealt muid toetusi, millele teil õigus on.

Kela makstavad muud toetused on näiteks:

- töötutoetus
- eluasemetoetused
- pensionid
- õppetoetus
- haiguspäevaraha
- vanematoetus
- lapsetoetus
- koduhoiutoetus
- elatistoetus.

Toimetulekutoetuse andmisel võetakse arvesse netotulud ehk tulud pärast maksude tasumist.

Tuleb meeles pidada, et toimetulekutoetust mõjutavad ka kasutuses olevad varad.

Varade all mõistetakse näiteks pangaarvel olevat raha või sellist vara, mida on võimalik müüa, näiteks suvila.

Kuidas arvutatakse toetuse summa?

Põhitoimetulekutoetust võib saada, kui teil on põhitoimetulekutoetuse määramisel arvestatavaid kulusid rohkem kui sissetulekuid ja varasid.

Kela koostab teie sissetulekute, varade ja kulude kohta arvestuse.

Põhiosa arvestatakse kulude hulka.

Arvutuse abil selgub, kui suurt põhitoimetulekutoetust te võite saada.

Toetuse summa saadakse, kui sissetulekutest ja varadest lahutatakse kulud, millele on õigus toimetulekutoetust saada.

Toimetulekutoetus on maksuvaba.

Toimetulekutoetuse summa arvutamise näide

Simo on töötu üksikvanem, kellel on 11- ja 13-aastane laps. Kuna tal ei jätku kõigi kulude katmiseks raha, taotleb ta Kelalt põhitoimetulekutoetust. Simol ei ole ka vara, näiteks sääste pangakontol.

Pere tulud on:

- tööturutoetus ja lapse lisatoetus 664,96 eurot kuus
- lastetoetus ja üksikvanema lisatoetus 326,32 eurot kuus
- eluasemetoetus 592,80 eurot kuus
- elatistoetus 334,70 eurot kuus

Tulud kokku:

1 918,78 eurot kuus

Pere kulud on:

- üür 810 eurot kuus
- veearve 45 eurot kuus
- tavalised igapäevased kulud ehk põhiosa kokku 1 255,11 eurot kuus:
 - üksikvanem 574,63 eurot kuus
 - esimene üle 10 a laps 352,84 eurot kuus
 - teine üle 10 a laps 327,64 eurot kuus

Kulud kokku:

2 110,11 eurot kuus

Tuludest lahutatakse kulud:

1 918,78 eurot – 2 110,11 eurot = –191,33 eurot

Simo perele makstakse põhitoimetulekutoetust 191,33 eurot kuus.

Taotlemine ja maksmine

Põhitoimetulekutoetust saate taotleda aadressil

www.kela.fi/asiointi

Kontrollige taotlusvormilt,
millised dokumendid tuleb sellele lisada.
Ka dokumendid saate edastada internetis.

Võite kasutada toetuse taotlemiseks ka taotlusvormi,
mille saate Kela kontorist või veebilehelt

www.kela.fi/lomakkeet

Kui taotlete toetust taotlusvormiga,
postitage see Kela aadressile.

Kela postiaadress on

Kela
PL 10
00056 KELA

Kui te ei saa taotleda põhitoimetulekutoetust interneti
teel ega taotlusvormil, võite seda taotleda ka suuliselt.
Sel juhul helistage Kelasse või külastage Kela kontorit.

Kui kaua taotluse läbivaatamine kestab?

Täitke taotlus hoolikalt.
Edastage Kelale ka kõik lisad,
mida taotluses nõutakse.
See kiirendab taotluse läbivaatamist.

Kui taotlus sisaldab kõiki vajalikke andmeid,
teeb Kela otsuse seitsme tööpäeva jooksul.

Kui Kela nõustub teiega, et taotlus on kiireloomuline,
teeb ta otsuse samal või järgmisel tööpäeval.

Millal toetust makstakse?

Kui Kela on teie taotluse läbi vaadanud,
saabub teile koju otsus.
Otsusesse on märgitud toetuse suurus,
põhjendused ja maksepäev.
Otsuse saate ka juhul, kui teile toetust ei anta.

Kela maksab toimetulekutoetuse teie pangakontole
kuu esimesel pangapäeval.

Kui teie toetust ei jõuta maksepäeval välja maksta,
makstakse see kohe pärast otsuse tegemist.

Sel juhul laekub raha teie pangakontole
kahe pangapäeva jooksul pärast otsuse tegemist.

Soovi korral võib Kela maksta põhitoimetulekutoetusest
üüri otse üürileandjale.

Samuti võib Kela maksta teie elektriarve
või kodukindlustuse arve otse arve esitajale.

Kui olete saanud põhitoimetuleku otsuse,
võite esitada Kelale ka otsuse esitamise järel saadud arved,
mille maksetähtaeg jääb otsuse kehtivuse ajale.
Maksetähtpäeva all mõistetakse esimese arve maksetähtaega,
mitte meeldetuletusarve tähtaega.
Teile saadetud otsuses on täpsemalt kirjas,
milliseid arveid Kela tasub.

Maksekohustus

Osa põhitoimetulekutoetusest võidakse anda maksekohustuse vormis. Maksekohustuse võib saada näiteks prillide ostmiseks.

Saate maksekohustuse koos otsusega. Maksekohustuses täpsustatakse, mille ostmiseks te seda kasutada saate.

Kui teile määratakse põhitoimetulekutoetus, saate ühtlasi maksekohustuse apteeki. Maksekohustuse abil saate vajalikud retseptiravimid kätte.

Kela saadab ravimite maksekohustuse interneti kaudu otse apteeki. Apteegis piisab, kui esitate Kela kaardi ja isikut tõendava dokumendi.

Kas vajate abi?

Personaalse teeninduse saamiseks pöörduge telefonitsi või otse kontoris Kela spetsialistide poole.

Kui teil või perel on vaja pidada nõu omavalitsuse sotsiaalteenuste spetsialistidega, saavad Kela ja omavalitsus omavahel koostööd teha.

Muudatustest teavitamine

Teie elumuutused võivad mõjutada ka Kelast saadavaid toetusi.

Muudatus võib puudutada näiteks elukohta, sissetulekuid, töötamist või peret.

Teavitage neist muudatustest kindlasti Kelat. Seda saate teha veebis, telefoni teel või kontoris.

Teie vastutate selle eest, et Kelal oleksid õiged andmed. Sel juhul makstakse teile toetust õiges suuruses.

Kui otsuses on viga

Kui Kela otsuses on teie hinnangul tehtud viga, võite taotleda otsuse muutmist.

Edasikaebamise juhised on lisatud otsusele.

Küsimuste korral võtke kõigepealt ühendust Kelaga.

Kela iseteeninduse kaudu saate

- taotleda toetuseid
- saata lisadokumente
- vaadata oma taotluse olekut
- saata sõnumeid
- teavitada muudatustest
- toetuse tühistada.

Kela teenindus

Internetis

Lugege lisa Kela toetuste kohta:

www.kela.fi/selkosuomi

Küsi nõu:

www.kela.fi/kysy-kelasta

Arvutage toetuse summa:

www.kela.fi/laskurit

Asjaajamine internetis:

www.kela.fi/asiointi

Iseteenindusse tuleb sisse logida.

Selleks on vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kontoris

Kontrollige kontorite aadresse ja lahtiolekuaegu internetis:

www.kela.fi/toimistot

Kas vajate tõlki?

Kui te ei oska soome, rootsi ega inglise keelt, võite küsida tõlgi abi:

www.kela.fi/tulkkaus

Saamikeelne teenindus:

www.kela.fi/saame

Telefoni teel

Tööpäeviti kell 9–16.

Eluase 020 692 210

Pensionid 020 692 202

Taastusravi

ja invaliidsus 020 692 205

Rahvusvahelised olukorrad

(tööpäeviti kl 10–15) 020 634 0200

Õppimine

ja kaitsevähkohustus 020 692 209

Sissenõudmine 020 634 4940

Haigused ja kaardid 020 692 204

Toimetulekutoetus **020 692 207**

Töötus 020 692 210

Lastega pered 020 692 206

Aja broneerimine

Aja saate broneerida helistades telefoniteenindusse või internetis:

www.kela.fi/varaa-aika

Aja broneerimist internetist uuendatakse.

Pärast uuendust peate aja broneerimiseks sisse logima.

Sisselogimiseks on vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kela arekeeles

Arekeelsed veebilehed:

www.kela.fi/selkosuomi

Kela infovoldikud eesti keeles:

Pensionid ja muud pensionäride toetused

Lastega pered

Elama asumine Soome või Soomest välismaale

Õppimine ja kaitseväekohustus

Haigestumine ja taastusravi

■ Toimetulekutoetus

Töötus

Üldine eluasemetoetus

Voldikuid saab Kela büroodest.

Teistes keeltes infovoldikud veebis:

www.kela.fi/other-languages